

UZASADNIENIE

postanowienia z 21 marca 2017r.

Wnioskodawca M. S. wniósł o zmianę orzeczenia o kontaktach z synem A. S. (1) w ten sposób, że w miejsce kontaktów ustalonych w punkcie IIIa i IIIb wyroku rozwodowego z dnia 10 marca 2016 roku Sądu Okręgowego w Krakowie, sygn. akt XI C 915/14 wnioskodawca będzie miał prawo do kontaktów z synem A. poza miejscem stałego pobytu dziecka i bez obecności matki dziecka naprzemiennie, co drugi tydzień poczynając od poniedziałku od godz. 8:00 do niedzieli do godz. 19:00 z noclegami małoletniego w miejscu zamieszkania wnioskodawcy w S. nr (...). W uzasadnieniu wniosku wskazano, że matka dziecka utrudnia wnioskodawcy kontakt z synem, odmawiając wydania dziecka ojcu. Ponadto podniósł, iż syn wykazuje chęć pozostawania na dłużej z ojcem w jego domu, w którym ma znacznie lepsze warunki mieszkaniowe, m.in. swój pokój, czego nie może mu zapewnić matka.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka wniosła o oddalenie żądania w całości, podnosząc, że zmierza on w istocie do zmiany miejsca stałego pobytu dziecka, które zostało ustalone w wyroku rozwodowym. Uczestniczka zaprzeczyła także, aby utrudniała wnioskodawcy kontakt z synem i odmawiała wydania dziecka zgodnie z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego. Ponadto, podniosła, że wnioskodawca przerzuca ciężar opieki nad synem na swoich rodziców oraz że nie zaistniały żadne nowe okoliczności wpływające na konieczność zmiany orzeczenia o kontaktach wnioskodawcy z synem.

Bezsporne było, że strony zawarły związek małżeński w dniu (...) (...) (...) Z małżeństwa pochodzi małoletni syn A. S. (1), urodzony (...). Od lipca 2013 roku strony żyły w separacji faktycznej. W dniu 10 marca 2016 roku Sąd Okręgowy w Krakowie, sygn. akt XI C 915/14 rozwiązał małżeństwo przez rozwód z winy obu stron, oraz ustalił miejsce stałego pobytu małoletniego dziecka stron przy matce. W pkt III wyroku rozwodowego Sąd Okręgowy uregulował także szczeblowo zasady kontaktów wnioskodawcy M. S. z małoletnim synem A. S. (1).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Kontakt wnioskodawcy z małoletnim A. S. (1) jest realizowany zgodnie z orzeczeniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 10 marca 2016r. Uczestniczka przestrzega zasad ustalonych w tym wyroku bardzo dokładnie i szczegółowo. Zdarzają się jednak sytuacje, że strony odmiennie interpretują część zapisów regulujących kontakty i na tym tle dochodzi między nimi do konfliktów. Sytuacja taka miała miejsce między innymi w okresie wigilii Bożego Narodzenia, kiedy uczestniczka odmówiła wydania wnioskodawcy syna, powołując się na wyrok rozwodowy i twierdząc, że w wigilie 2016r. dziecko winno znajdować się pod jej pieczą. W czasie pobytu dziecka u M. S., sprawuje on bezpośrednią opiekę nad synem, organizuje mu wycieczki, gry zabawy dostosowane do wieku dziecka. W sprawowaniu pieczy nad małoletnim A. S. (1), pomagają wnioskodawcy także jego rodzice, z którymi mieszka. Pomędzy stronami dochodzi jednak do konfliktów na tle sposobu sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym jak dziecko ma być ubrane, czy powinno wychodzić z domu i jakie leki ma przyjmować.

Wnioskodawca M. S. kilka razy dziennie telefonuje do K. S., domagając się informacji o dziecku oraz umożliwienia mu rozmowy przez telefon z synem. Uczestniczka ignoruje te telefony i ich nie odbiera. Dlatego wnioskodawca deklaruje zakup dla syna tabletu i telefonu komórkowego, za pośrednictwem, których mógłby kontaktować się z dzieckiem bez pośrednictwa uczestniczki.

Dowody:

Wydruki sms-ów K-28- 34, oraz K-79-91,

Dokumentacja medyczna K-92-101,

Faktury i rachunki K-55-69,

Harmonogram pobytu małoletniego K-70 – 78,

Zeznania świadków: D. S., A. S. (2), E. K.

K-109-111,

Zeznania stron: M. S. K-111 i K. S. K-112.

W pełni wiarygodne były dowody z dokumentów tj. dokumentacja medyczna, faktury i rachunki oraz harmonogram pobytu dziecka w przedszkolu, które były czytelne i podpisane, a żadna ze stron nie kwestionowała ich treści ani okoliczności nimi stwierdzonych. Wiarygodne były także wydruki sms-ów, których wiarygodności ani treści strony nie kwestionowały. Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania świadków: D. S., A. S. (2) i E. K., którzy zeznawali pewnie i rzeczowo, a ich relacje nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Wiarygodne były również relacje obu stron postępowania, co prawda wnioskodawca i uczestniczka mieli sprzeczne interesy, niemniej jednak zgodnie wskazywali okoliczności dotyczące sprawowania pieczy nad małoletnim synem A. S. (1), akcentując swoje zaangażowanie w opiekę nad dzieckiem i przyznając, że mają miejsce także spory, co do sposobu sprawowania pieczy.

Sąd pominął dowód z opinii (...), o który wnosił wnioskodawca, mając na uwadze, że w sprawie o rozwód XI C 915/14, Sąd Okręgowy zasięgał już takiej opinii, została ona wydana niespełna dwa lata wcześniej tj. w lutym 2015r.; od tego czasu nie nastąpiła, żadna istotna zmiana stosunków pomiędzy stronami, a małoletnim dzieckiem, która uzasadniałaby ponowne tego dowodu. Nie bez znaczenia był także wzgląd na dobro małoletniego dziecka, które musiałoby być ponownie, poddane kilkugodzinnym badaniom przez zespół specjalistów. Każde zaś tego rodzaju badanie, wiąże się ze stresem i poczuciem zagrożenia, co niewątpliwie negatywnie wpływa na rozwój dziecka, które staje się „przedmiotem” w konflikcie pomiędzy rodzicami.

Sąd zważył, co następuje.

Na wstępie podkreślić należy, że w przypadku uregulowania kontaktów między rodzicem, a dzieckiem, rola sądu jest subsydiarna, to znaczy, że rozstrzyga on o kontaktach tylko w przypadku, gdy rodzice nie mogą dojść do porozumienia (art. 113¹ § 1 k.r.o.). Sąd, więc orzeka, w tym przedmiocie bądź w ramach wyroku rozwodowego na podstawie art. 58 § 1 k.r.o., bądź samodzielnie na zasadzie art. 107 § 1 k.r.o. Orzeczenie o kontaktach nie jest jednak niezmiennie. Zgodnie, bowiem z treścią art. 113⁵ k.r.o., sąd opiekuńczy może zmienić rozstrzygnięcie w sprawie kontaktów, jeżeli wymaga tego dobro dziecka. Wynika z tego *explicite*, że przesłanką warunkującą zmianę orzeczenia regulującego kontakty jest dobro dziecka; przesłanka ta ma także decydujące znaczenie przy rozstrzygnięciu, po upływie, jakiego okresu sąd może lub powinien zmienić to orzeczenie. Bez znaczenia są, więc ambicje rodziców, ich wzajemne konflikty, a także trudności w wykonaniu wcześniej wydanego orzeczenia.

Przedmiotem niniejszego postępowania był wniosek o zmianę orzeczenia regulującego kontakty M. S. z małoletnim synem A. S. (1). Wniosek ten nie zasługiwał jednak na uwzględnienie, gdyż w toku przewodu sądowego nie ujawniono jakichkolwiek okoliczności, z których wynikałoby, aby dobro dziecka wymagało zmiany rozstrzygnięcia o kontaktach, co do których wypowiedział się obszernie i szczegółowo Sąd Okręgowy w Krakowie w wyroku z dnia 10 marca 2016 roku, sygn. akt XI 915/14. Nie bez znaczenia był fakt, że od daty orzeczenia regulującego kontrakty wnioskodawcy z małoletnim synem upłynął niewiele ponad rok. Dotychczasowe orzeczenie zapewniło dziecku stabilizację i poczucie bezpieczeństwa rozumianego, jako pewność, co do relacji z rodzicami. Zaburzenie tej stabilizacji mogłoby spowodować u dziecka zachwianie poczucia bezpieczeństwa, czego nie wolno pominąć przy ocenie jego dobra, tym bardziej, że małoletni ma niewiele ponad 6 lat. Bardzo ważnym na tym etapie rozwoju jest zapewnienie mu stałych, niezmiennych warunków życiowych, które spowodują wypracowanie pewnych nawyków i nabycie umiejętności zarządzania swoim czasem (czas zabawy, czas nauki, czas odpoczynku). Fundamentem poczucia bezpieczeństwa dziecka w tym wieku jest, bowiem przewidywalność występowania określonych zdarzeń w określonej kolejności, a każde pojawienie się

nowej, nieprzewidzianej sytuacji burzy ustalony porządek. Uwagi te odnoszą się także do żądania, umożliwienia dziecku korzystania z telefonu lub komunikatora internetowego (tabletu), bez kontroli lub z ograniczoną kontrolą rodzica sprawującego pieczę. Warto przy tym podkreślić, że od momentu wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Krakowie z 10.03.2016r., nie nastąpiły żadne okoliczności, które uzasadniałyby zmianę uregulowanych już kontaktów. Małoletnie dziecko stron od momentu wyprowadzki uczestniczki w lipcu 2013 roku żyło w rozłączeniu z ojcem i jego centrum życiowym stał się dom rodzinny matki – uczestniczki tego postępowania. Jest to główny ośrodek, w którym małoletni skupia swe czynności domowe, jak spanie, zabawę a od września 2017 roku również te związane z obowiązkiem szkolnym. Także z opinii (...) (...)w K. z dnia 18 lutego 2015r., która została sporządzona na potrzeby postępowania rozwodowego wynika, że mał. A. S. (1) pozytywnie postrzega obojga rodziców, ale bardziej uwagę swoją skupia na matce (częściej o nią dopytywał w trakcie zabawy, częściej szukał bliskości z nią), postrzega także matkę, jako pierwszoplanowego opiekuna. Zgodnie zaś z orzecznictwem SN w sprawie o zmianę orzeczenia o władzy rodzicielskiej i sposobie jej wykonywania Sąd opiekuńczy, kierując się dobrem małoletniego dziecka/dzieci, bierze pod rozwagę powszechnie znane zasady psychologii rozwojowej i pedagogiki, z których wynika, że – przy uwzględnieniu konkretnych okoliczności – dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje kontaktu z obojgiem rodziców, jednakże w pierwszym okresie życia ważniejsze są kontakty z matką, (...). (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1998 roku w sprawie o sygn. akt I CKN 1122/98, OSNC 1999/6/119).

W toku postępowania sądowego ustalono także, że wnioskodawca ma zapewnioną możliwość kontaktu z małoletnim synem, gdyż poza dwoma przypadkami wskazanymi przez samą uczestniczkę, kontakty M. S. z dzieckiem odbywają się zgodnie ze wskazanym orzeczeniem Sądu Okręgowego. Potwierdza to matka wnioskodawcy tj. D. S., która zeznała, że „zdarzyły się sytuacje, że syn jak pojechał po dziecko to nie zawsze je dostał, syn tłumaczył, że tak jest w dokumentach.” Na marginesie zaznaczyć trzeba, że postępowanie w niniejszej sprawie nie służyło przymuszeniu stron do prawidłowego wykonania orzeczenia Sądu Okręgowego. W tym zakresie stronom przysługują bowiem środki prawne przewidziane w postępowaniu egzekucyjnym. Z analizy zaś argumentacji zawartej we wniosku oraz podnoszonej przez M. S. na rozprawie wynika, że traktował on niniejsze postępowanie, jak sui generis „apelację” od orzeczenia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 10 marca 2016r. Między innymi, w trakcie rozprawy w dniu 21 kwietnia 2017r. wnioskodawca podtrzymując wniosek o przeprowadzenie dowodu z kolejnej opinii (...) argumentował, że opinia wydana w postępowaniu rozwodowym została sporządzona przez osoby niekompetentne. Również znaczna część pozostałych argumentów zawartych w uzasadnieniu wniosku odnosiła się do okoliczności, które były lub mogły być przedmiotem zainteresowania Sądu Okręgowego w sprawie o rozwód. W ocenie Sądu, więc wniosek M. S. zmierzał jedynie do „podważenia” wyroku z 10.03.2016r. a jego celem nie było bynajmniej dobro małoletniego, które jak wyjaśniono wyżej, jest przesłanką uzasadniającą zmianę orzeczenia regulującego kontakty rodziców z małoletnim dzieckiem.

Podsumowując, oboje rodzice mają równe prawa w kontaktach z dzieckiem. Oboje powinni również działać w takim kierunku, by prawo do kontaktów przysługujące drugiej stronie było realizowane. Nie można jednak zapominać, że dla kształtu kontaktów pierwszorzędne znaczenie ma dobro dziecka. Dobro małoletniego A. S. (1) jest zaś obecnie dobrze zabezpieczone, a zmiana orzeczenia o kontaktach, o które wnioskodawca wnosi, stwarzałoby niebezpieczeństwo zachwiania poczucia stabilizacji dziecka. Po za tym, od marca 2016r. nie mała miejsce jakakolwiek zmiana sytuacji dziecka lub jego relacji z rodzicami, która uzasadniałaby uwzględnienie niniejszego wniosku. Dlatego też Sąd oddalił wniosek.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 3 kpc. Na koszty złożyły się 120 zł wynagrodzenia pełnomocnika uczestniczki i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, łącznie 137 zł.